

Ympäristönsuojelun valvontaohjelma vuodelle 2025 ja valvonnan toteutuminen vuonna 2024

VIRLTK 20.02.2025 § 3
1182/11.00.01/2022

Valmistelija Stina Tiittala ja Elina Laukkanen

Asia

Ympäristönsuojelulain (§ 168) mukaisen valvontaohjelman hyväksyminen vuodelle 2025 ja valvonnan toteutuminen vuonna 2024 Lempäälän kunnan ympäristönsuojelussa.

Taustaa

Valvonnan tavoitteena on mm. ympäristön pilaantumisen ehkäiseminen, ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavan toiminnan sekä jätehuollon järjestämisen lainmukaisuuden varmistaminen. Ympäristönsuojelun valvontaa ohjaa Lempäälän kunnan ympäristönsuojelun valvontasuunnitelma (VIRLTK 7.12.2022 § 60). Sen mukaisesti ympäristönsuojelun valvontaohjelma valmistellaan vuosittain. Samalla raportoidaan edellisen vuoden valvonnan tavoitteiden toteutumisesta sekä toimintaympäristön tilanteesta/muutoksista ja kehittämiskohteista.

Ympäristönsuojelulain (§ 168) mukainen valvontaohjelma sisältää laitos-/toimintakohtaisen suunnitelman seuraavan vuoden aikana tehtävistä tarkastuksista ja mahdollisista muista suunnitelmallisista valvontatoimenpiteistä. Valvontaohjelmaan sisältyy Lempäälässä ympäristönsuojelulain nojalla lupavelvollisia ja rekisteröityjä toimintoja, maa-ainesten ottoalueita sekä jätelain valvontakohteita. Näiden toimintojen säännöllisestä valvonnasta on säädetty lainsäädännössä. Lisäksi suunniteltua valvontaa tehdään vesihuoltolaitosten toiminta-alueella olevien vesihuoltoon liittymättömien kiinteistöjen osalta sekä yhden vesilain mukaisen päätöksen/kohteen osalta. Muiden kohteiden valvonta perustuu ympäristönsuojeluun saapuneisiin ympäristöhaittailmoituksiin ja muun valvonnan yhteydessä tehtyihin havaintoihin.

Toimintaympäristön tilanne/muutokset ja kehittämiskohteet

Valvottavien luvanvaraisten ja rekisteröitävien toimintojen määrä on säilynyt lähes ennallaan. Uusien toimintojen määrä on korvannut rauenneet/peruutetut toiminnat. Ympäristönsuojelussa on ollut vuosina 2022-2024 vajausta henkilöstöresursseissa, jonka vuoksi suunniteltuja määräaikaistarkastuksia on jouduttu osittain siirtämään eteenpäin. Valvontaresursseihin vaikuttaa myös käsiteltävien lupa- ja ilmoitusasioiden määrä, valvottavissa toiminnoissa todettujen puutteiden / edistettävien asioiden määrä sekä ennakoimattoman valvonnan määrä. Lempäälässä nämä työllistivät verrattaen paljon vuonna 2024.

Vuosi 2025 näyttäytyy lupa- ja ilmoitusasioiden käsittelyn osalta vuotta 2024 vastaavalta tai jonkin verran vilkkaammalta. Myös vuonna 2025 on tarvetta tarkastella valvottavissa toiminnoissa todettujen puutteiden / edistettävien asioiden toteutumista ns. seurantatarkastusten tai yhteydenottojen avulla useiden toimintojen osalta.

Vuosille 2023-2025 laaditun valvontasuunnitelman päivitystarve arvioidaan ja se saatetaan tarpeen mukaan ajan tasalle.

Valvontaohjelma vuodelle 2025

Yhteenvetotaulukossa on esitetty valvontaohjelma vuodelle 2025.

Yhteenvetotaulukko 1

Ympäristölupavelvolliset ja rekisteröidyt toiminnot	Tarkastukset / toimenpiteet
Toimiala	Suunniteltu
Polttonesteiden varastointi, jakeluasematoiminta	4
Jätteiden ammattimainen tai laitospäinen käsittely	2
Energian tuotantolaitokset	0
Maaperän aineiden otto; kallioiden louhinta ja murskaus	1
Haihtuvia orgaanisia yhdisteitä käyttävä toiminta	0
Muu toiminta (krematorio/tuhkaamo)	1
Naapuruussuhdelain mukainen toiminta	0
Betonituotetehdas	0
Asfalttiasema	1
Seurantatoimenpiteet (seurantatarkastukset, yhteydenotot ym.)	10
Yhteensä	19
Vuoden 2024 ympäristönsuojelun vuosiyhteenvetotietojen tarkastaminen	33 toiminnan osalta

Muut valvontakohteet

Toimiala	Suunniteltu
Maa-ainelain valvontakohteet	4
Jätelain valvontakohteet	6
Nitraattiasetuksen valvontakohteet	1
Jätteiden ja maa-ainesten hyödyntämisen valvonta maanrakentamisessa	2
Vesilain valvontakohteet	1
Kemikaalien varastoinnin valvonta	2
Yhteensä	16
Vesihuoltolain mukainen liittymättömien kiinteistöjen tarkastelu ja lähestyminen	5

Vuonna 2025 lähestytään pohjavesialueella sijaitsevia kiinteistöjä, jotka ovat vesihuoltolain nojalla liittymisvelvollisia vesihuoltoverkostoon, mutta eivät ole liittyneet jätevesiviemäriin. Valvonnan tavoitteena on edistää pohjaveden suojelua.

Valvonnan toteutuminen vuonna 2024

Vuonna 2024 ympäristönsuojelun valvontaa toteutettiin hyväksytyin (VIRLTK 30.1.2024 § 7) valvontaohjelman mukaisesti.

Yhteenvetotaulukossa 2 on esitetty valvonnan toteutuminen vuonna 2024.

Yhteenvetotaulukko 2

Ympäristölupavelvolliset ja rekisteröidyt toiminnot	Tarkastukset / toimenpiteet	
Toimiala	Suunniteltu	Toteutunut
Polttonesteiden varastointi, jakeluasematoiminta	2	1
Jätteiden ammattimainen tai laitospäinen käsittely	1	1
Energian tuotantolaitokset	5	5
Maaperän aineiden otto; kallioiden louhinta ja murskaus	3	3

Haihtuvia orgaanisia yhdisteitä käyttävä toiminta	0	0
Eläinsuojat	2	2
Betonituotetehtaat	2	2
Muu toiminta (krematorio / tuhkaamo)	1	0 (toiminta ei alkanut)
Seurantatoimenpiteet (seurantatarkastukset, yhteydenotot ym.)	6	7
	Yhteensä 22	21

Vuoden 2023 ympäristönsuojelun vuosiyhteenvetotietojen tarkastaminen	33 toiminnan osalta	32 toiminnan osalta
--	---------------------	---------------------

Muut valvontakohteet

Toimiala	Suunniteltu	Toteutunut
Maa-ainelain valvontakohteet	4	2
Jätelain valvontakohteet	7	4
Jätteiden ja maa-ainesten hyödyntämisen valvonta maanrakentamisessa	0	3
Vesilain mukaiset kohteet	1	1
Vesihuoltoverkoston ulkopuolella olevien kiinteistöjen jätevesivalvonta	0	0
Nitraattiasetuksen valvonta	0	4
	Yhteensä 12	14

Vesihuoltolain mukainen liittymättömien kiinteistöjen tarkastelu ja lähestyminen	5 kiinteistöä	3 kiinteistöä
--	---------------	---------------

Kaikki suunnitellut tarkastukset eivät toteutuneet vuonna 2024, mutta toteutun valvonnan määrä vastasi suunniteltua. Osa toteutuneesta valvonnasta oli ennalta suunnittelematonta eli valvontaa kohdistettiin kohteisiin, jotka tulivat ympäristönsuojelun tietoon esimerkiksi erilaisten yhteydenottojen kautta. Vuonna 2024 ennalta suunnittelematonassa valvonnassa korostui erityisesti jätehuollon järjestämiseen liittyvät laiminlyönnit ja nitraattiasetuksen mukaiset valvontakohteet. Useiden valvontakohteiden osalta valvonta edellytti useita toimenpiteitä vuoden aikana. Vuonna 2024 ei toteutunut tavoite vesihuoltoverkoston ulkopuolella olevien kiinteistöjen jätevesivalvonnasta tarkastamalla osalta Höytämönjärven ranta-alueen kiinteistöiltä jätevesiselvitykset (7 kpl). Selvitykset on tarkoitus käydä läpi resurssien puuttessa.

Valvontasuunnitelmassa valvontakauden 2023-2025 tavoitteena on ollut kartoittaa vesihuoltolain mukaisen kielteisen vapautuspäätöksen saaneet ja yhä vesihuoltoon liittymättömät kiinteistöt. Tämä kartoitustyö tehtiin vuoden 2024 aikana osana erillistä projektia, johon ei ole käytetty ympäristönsuojelun henkilöstöresursseja. Projektin yhteydessä selvitettiin myös kokonaisuudessaan liittymättömien kiinteistöjen määrä. Kartoitustyön tulosten perusteella ja avulla vesihuoltolain mukaista valvontaa on jatkossa tarkoitus kohdentaa ensisijaisesti niille jätevesiviemäriin liittymättömille kiinteistöille, jotka sijaitsevat joko pohjavesialueella tai vesistön läheisyydessä.

Toimivalta: Lempäälän kunnan hallintosäännön 5 luvun 7 §:n mukaan viranomaislautakunta on toimivaltainen päättämään asiasta.

Lisätietoja ympäristötarkastaja 040 133 7816

Esittelijä

Ympäristöpäällikkö

Päätösehdotus	Viranomaislautakunta päättää vahvistaa valvontaohjelman vuodelle 2025 ja merkitä tiedoksi vuonna 2024 toteutetun valvonnan.
Päätös	Viranomaislautakunta hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.
Tiedoksi	ympäristötarkastaja Tiittala